

Seat No. : _____

MC-215

May-2025

M.A., Sem.-II

409 : Gujarati

(ભાષા : સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓનો પરિચય કરાવીને, તેનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. 14
- અથવા**
1. ભાષાઓનું આનુવંશિક અને સ્વરૂપનિષ્ઠ વર્ગીકરણ સવિસ્તાર સમજાવો. 14
2. ધ્વનિ ઘટક એટલે શું ? સમજાવી અક્ષર અને સંધ્યક્ષર, સ્વર અને અર્ધસ્વર વિશે નોંધ લખો. 14
- અથવા**
2. ટૂંકનોંધ લખો : (બંને) 14
 - (1) મર્મરત્વ અને મહાપ્રાણત્વ
 - (2) સાનુનાસિક સ્વરો અને નાસિક્ય વ્યંજનો
3. રૂપઘટક, ઉપરૂપઘટક અને રૂપઘટકના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
3. ટૂંકનોંધ લખો : (બંને) 14
 - (1) અંગસાધક ઘટક
 - (2) પદસાધક ઘટક
4. વાક્યની વિભાવના સમજાવી, સાદું, સંયુક્ત અને સંકુલ વાક્યની સમજ આપો. 14
- અથવા**
4. પદક્રમ અને પદસંવાદ વિશે ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

5. નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) માન્ય ગુજરાતીમાં અર્થભેદક સ્વરો કેટલા છે ?
(a) આઠ (b) નવ (c) દસ (d) તેર
- (2) નીચેનામાંથી કયો પ્રકંપી ધ્વનિ છે ?
(a) ચ (b) વ (c) ર (d) શ
- (3) 'રચનાએ જનક પાસે પત્ર લખાવ્યો.' કેવા પ્રકારનું વાક્ય છે ?
(a) કર્તરિ (b) પ્રેરક (c) ભાવે (d) કર્મણિ
- (4) 'Morphology' મૂળ કઈ ભાષામાંથી આવેલો શબ્દ છે ?
(a) ગ્રીક (b) અંગ્રેજી (c) ફ્રેંચ (d) જર્મન
- (5) નીચેના વિધિવાક્ય પરથી ઉદગાર વાક્ય બનાવો :
રમેશના ૭૦ ટકા આવ્યા.
- (6) 'ગુજરાતી ભાષાનું ભાષાકીય અંધારણ' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
(a) ઊર્મિબેન દેસાઈ (b) હરિવલ્લભ ભાયાણી
(c) પ્રબોધ પંડિત (d) યોગેન્દ્ર વ્યાસ
- (7) નીચેનામાંથી કયા કંઠ્ય ધ્વનિ છે ?
(a) પ, ફ, બ, ભ (b) ચ, છ, જ, ઝ (c) ક, ખ, ગ, ઘ (d) ત, થ, દ, ધ
- (8) નીચેનામાંથી કર્તરિ વાક્ય પરથી કર્મણિ વાક્ય બનાવો :
મહેશે ખીર ખાધી.
- (9) 'ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
(a) અરવિંદ ભાંડારી (b) ઊર્મિબેન દેસાઈ (c) યોગેન્દ્ર વ્યાસ (d) જયંત કોઠારી
- (10) નીચેનામાંથી મહાપ્રાણ ધ્વનિ જણાવો :
(a) ક (b) ખ (c) ડ (d) ઢ
- (11) 'મહેશે નીલાને પુસ્તક આપ્યું' કેવા પ્રકારનું વાક્ય છે ?
(a) દ્વિકર્મક (b) કર્મક (c) અકર્મક (d) કર્મણિ
- (12) નીચેનામાંથી અર્ધસ્વર ધ્વનિ જણાવો.
(a) ક (b) સ (c) ચ (d) ન